

JA-151ST Kombinovaný detektor kouře a teplot bezdrátový

Výrobek je komponentem systému **JABLOTRON 100+**. Slouží k detekci požárního nebezpečí v interiéru obytných nebo komerčních budov. Detektor je vhodný i pro instalaci v autokaravanech nebo mobilních domech. Není určen pro instalaci do průmyslového prostředí. Detektor komunikuje bezdrátově a je napájen ze tří baterií AA. Je určen k montáži proškoleným technikem s platným certifikátem Jablotronu.

Vznik nebezpečí detektor indikuje opticky zabudovanou signálkou a akustickým signálem.

Výrobek obsahuje dva samostatné detektory – optický detektor kouře a teplotní detektor. Optický detektor kouře pracuje na principu detekce rozptýleného světla. Je velmi citlivý na větší částice, které jsou v hustých dýmech. Méně citlivý je na malé částice vznikající hořením kapalin, jako je například alkohol. Proto je vestavěn i detektor teplot, který má sice pomalejší reakci, ale na požár vyvíjející rychle teplo s malým množstvím kouře tento detektor reaguje podstatně lépe.

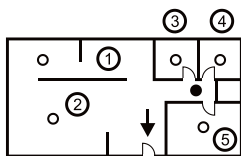
Pokrytí prostoru a umístění detektoru

Kouř se přenáší do detektoru prouděním vzduchu - musí být proto namontován tak, aby kouř do detektoru proudil, například po stropě. Je vhodný do obytných objektů, ale nevhodný do volného prostoru nebo venkovního prostředí. Není vhodný také tam, kde se kouř může před detekcí rozptýlit na velkou plochu, zvláště pod vysokými stropy (nad 5 m) – kouř se pak nedostane k detektoru.

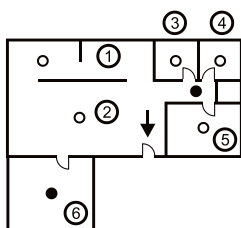
Detektor není vhodné umísťovat tam, kde se prší, kouří cigarety nebo se vyskytuje pára. Prašné prostředí snižuje životnost detektoru. Instalaci požárních detektorů by měl provádět školený technik s platným certifikátem výrobce.

Umístění detektorů v objektu by mělo vycházet z projektové dokumentace. Pokud tato není k dispozici, musí odpovídat platným normám o požární signalizaci.

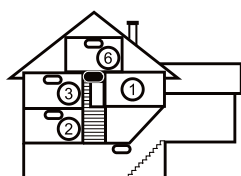
V bytech musí být detektor vždy umístěn v části vedoucí k východu z bytu (úniková cesta) **Obrázek 1**. Jedná-li se o byt s podlahovou plochou větší než 150 m², musí v něm být umístěn další detektor v jiné vhodné části bytu **Obrázek 2**.

obrázek 1

Obrázek 2

obrázek 3

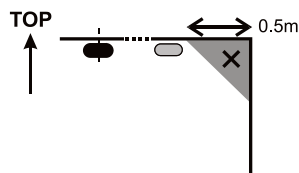
Ve vícepatrových bytech a rodinných domcích by měl být detektor umístěn nad schodištěm. Je doporučeno instalovat detektor do každé místnosti, ve které spí lidé. Viz **Obrázek 3**.

Umístění pod rovnými stropy

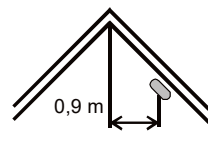
Je-li to možné, umístěte detektor do středu místnosti. Z důvodu možného vzniku chladné vrstvy vzduchu u stropu v něm nesmí být detektory zapuštěny. **Nikdy neumísťujte detektor do rohu místnosti** (dodržte vzdálenost alespoň 0,5 m od rohu viz obrázek 4). V rozích špatně cirkuluje vzduch.

Umístění pod šikmými stropy

Pokud nemá strop vhodnou rovnou plochu pro montáž (např. místnost pod hřebenem střechy) lze detektor instalovat podle obr. 5.

Obrázek 4

Obrázek 5

- střed místnosti, nejlepší umístění
- možné umístění

Stěny, přepážky, zátarasy, příhradové stropy

Detektor nesmí být montován blíže jak 0,5 m od jakýchkoliv zdí nebo přepážek. Pokud je místnost užší než 1,2 m, musí být detektory montovány ve střední třetině šířky. V případě, že jsou místnosti rozděleny na sekce pomocí zdí, přepážek nebo skladovacích regálů dosahujících 0,3 m pod strop, pohlíží se na ně stejně, jako kdyby dosahovaly až ke stropu, a sekce se považují za samostatné místnosti. Ve všech směrech pod detektorem se musí udržovat volný prostor alespoň 0,5 m. Jakékoliv nepravidelnosti stropu (jako je nosník), které mají rozměry větší než 5 % výšky stropu, jsou považovány za stěnu a platí vše výše uvedené.

Ventilace a pohyb vzduchu

Detektory nesmí být namontovány přímo u přívodu čerstvého vzduchu například z klimatizace. Je-li vzduch přiváděn perforovaným stropem, nesmí strop být perforován do vzdálenosti 0,6 m ve všech směrech.

Detektor tedy neumísťujte:

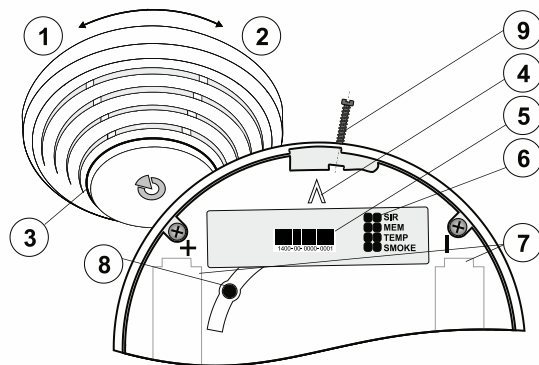
- tam, kde špatně proudí vzduch (výklenky, rohy, vrcholy střeš tvaru A apod.)
- tam, kde se prší, kouří cigarety nebo se vyskytuje pára
- v místech, kde intenzivně proudí vzduch (blízkost ventilátorů, tepelných zdrojů, výústění vzduchotechniky, průduchů apod.)
- v kuchyních a vlhkých prostorách (pára, kouř a mastné výpary mohou způsobit falešné poplachy nebo poruchy detekce)
- vedle zářivek či úsporných žárovek (elektrické rušení může vyvolat falešný poplach)
- v místech s velkým výskytem drobného hmyzu

Upozornění: Nejčastější příčinou nežádoucí aktivace bývá nevhodné umístění detektoru.

Podrobnější pokyny k instalaci jsou uvedeny v ČSN CEN/TS 54-14 nebo ČSN 342710.

Instalace

Dbejte doporučených postupů z předchozích odstavců.

Obrázek 6: 1 – otevření detektoru; 2 – zavření detektoru; 3 – optická signalizace stavu; 4 – orientační šipka pro nasazení; 5 – sériové číslo; 6 – konfigurační propojky; 7 – prostor pro vložení baterií; 8 – tlačítko pro spuštění testu; 9 – aretační šroub

1. otevřete kryt detektoru, pootočením doleva (1)
2. přišroubujte základnu na vybrané místo
3. propojkami (6) nastavte požadovanou funkci detektoru - viz tabulka

JA-151ST Kombinovaný detektor kouře a teplot bezdrátový

1	ON	sířena vypnuta	3	OFF	kouř (ČSN EN 14604 nebo ČSN EN 54-7) nebo teplota (ČSN EN 54-5)
	OFF	sířena zapnuta (ČSN EN 14604)	4	OFF	
2	ON	paměť vypnuta	3	OFF	pouze kouř (ČSN EN 14604 nebo ČSN EN 54-7) (ne teplota)
	OFF	paměť zapnuta (ČSN EN 54-7, ČSN EN 54-5)	4	ON	
			3	ON	pouze teplota (ČSN EN 54-5) (ne kouř)
			4	OFF	
			3	ON	kouř a zároveň teplota (obě podmínky současně)
			4	ON	

Upozornění: při instalaci v autokaravanech použijte nastavení „pouze kouř“ nebo „kouř a zároveň teplota“

4. dále se řiďte instalačním manuálem ústředny.

- V ústředně musí být přiřazen rádiový modul JA-11xR.
- V programu **F-Link** vyberte v kartě **Periferie** požadovanou pozici a volbou Přidat zapněte režim učení.
- Vložení poslední baterie do detektoru vyšlete učicí kód do systému – vyslání je potvrzeno krátkým bliknutím signálky (3).
Poznámka: Naučení detektoru do systému je možné i zadáním sériového čísla (5) programem F-Link nebo čtečkou čárového kódu. Zadávat se všechny číslice uvedené pod čárovým kódem (1400-00-0000-0001).
- nasadte detektor na základnu.** Lze jej nasadit pouze v jedné poloze, která je vyznačena šipkami (4) na obou plastech. Detektor zajistěte pootočením doprava (2).
- Pro řádné splnění požadavků norem, je nutné zajistit vrchní díl ke spodnímu platu (9) aretačním šroubem.

Poznámka: Zajištění detektoru je blokováno, pokud nejsou vloženy všechny 3 baterie!

Základna není zaměnitelná se základnami detektorů, které nemají funkci testovací tlačítka stiskem těla detektoru.

Nastavení detektoru

V programu **F-Link**, v kartě **Periferie** a nastavovacími propojkami v detektoru lze nastavit jeho vlastnosti.

Volbou **Reakce** v kartě **Periferie** lze nastavit typ reakce, kterou systém bude reagovat na aktivaci naučeného detektoru. Propojky na desce přímo v detektoru určují další reakce:

SIR umožňuje vypnout zabudovanou sířenku.

MEM signalizace paměti poplachu – je-li zapnuta, optická signalizace na detektoru zůstává aktivní ještě 24 h. Signalizaci lze ukončit také stiskem těla detektoru proti základně.

TEMP a SMOKE, kombinace těchto propojek určuje, jak bude detektor reagovat na kouř a teplotu.

Požární poplach

Požární poplach je signalizován opticky a akusticky dle nastavení.

Po splnění podmínek pro vyhlášení požárního poplachu (detekce kouře v komoře nebo dosažení poplachové teploty, případně obojí), začne detektor signalizovat nebezpečí rozhoukáním sířenky a rychlým rozblikáním signálky (3). Informace o poplachu je současně předána na ústřednu systému.

Umlčení sířenky při poplachu: Houkání je možné přerušit stiskem těla detektoru proti základně. Přerušení houkání trvá 10 min., pokud po uplynutí této doby detektor stále detekuje kouř nebo teplotu, houkání se obnoví.

V případě potřeby (např. porucha detektoru) je možné odložit opětovné rozhoukání až na 12 hodin. Provádí se tak, že po ztišení signalizace poplachu krátkým stiskem opět stisknete detektor na 5 s. Po zaznění zvukového signálu je nutné detektor pustit do 1 s. Přechod do režimu odloženého houkání je potvrzen 5 pípnutími. Po celou dobu odloženého houkání bliká optická signálka (3) na detektoru.

Paměť poplachu: Je-li zapnuta, optická signalizace pokračuje i po vyvětrání nebo poklesu teploty. Indikace pomalým blikáním trvá 24 hodin nebo ji lze ukončit stiskem těla detektoru.

Sabotážní poplach: V případě otevření detektor vysílá do ústředny sabotážní signál.

Testování a údržba detektoru

Funkci detektoru je nutné pravidelně ověřovat nejméně 1x měsíčně. Test se provádí stiskem detektoru proti základně a podržením do rozsvícení signálky. Svitem signálky je signalizován přechod do testovacího režimu. Signálka svítí po celou dobu testu. Po skončení testu signálka zhasne. Detektor poté signalizuje výsledek. Pokud detektor jednou pípne, test proběhl

v pořádku. Při zjištění poruchy signálka 3x zabliká a 3x pípne. V případě vyhodnocení baterie jako vybité je test ukončen 1x bliknutím bez akustické signalizace.

Plnou funkci optické části detektoru je možné otestovat testovacím aerosolem (např. SD-TESTER). Teplotní senzor ohřátý teplým vzduchem (např. fénem). Pokud při tomto testu není ústředna přepnuta do režimu **SERVIS**, dojde k vyhlášení ostrého požárního poplachu.

Pozor: detektor nikdy netestujte rozděláváním ohně v objektu.

Indikace poruchy

Detektor průběžně kontroluje svou funkčnost. Pokud zjistí závadu, 3x pípne a blikne, poté 3x krátce blikne každých 30 s.

Při signalizaci poruchy je možné provést test detektoru, viz odst. **Testování a údržba detektoru**.

Pokud je porucha odstraněna, detektor krátce pípne.

V případě, že se poruchu nepodařilo odstranit, je nutné zaslat detektor do servisu.

Výměna baterie v detektoru

Detektor kontroluje stav baterií, a pokud se přiblíží stav vybití, signalizuje detektor potřebu výměny baterií krátkým bliknutím každých 30 s. Informace o vybitých bateriích je též předána na ústřednu systému.

Baterie vyměňte co nejdříve. Postup výměny:

- pokud je detektor přiřazen do systému, je nutné systém přepnout do režimu **SERVIS**
- sejmete detektor z montáže
- vyjměte vybité baterie
- stiskněte tlačítko spuštění testu detektoru (8) a držte až do rozsvícení signálky (3)
- zhasnutí signálky signalizuje úplné vybití zbytkových kapacit v detektoru
- vložte nové baterie

Vyměňte vždy všechny 3 baterie za nové, stejného typu a výrobce.

Používejte výhradně kvalitní alkalické baterie 1,5 V AA.

Použité baterie nevhazujte do odpadu, ale odevzdejte do sběrného místa.

Odebrání detektoru ze systému

Systém hlásí případnou ztrátu detektoru. Pokud jej úmyslně demontujete, musíte jej také vymazat z příslušné pozice v ústředně.

Technické parametry

Napájení	3x Alkalická baterie, typ LR6 (AA) 1,5 V/2,4 Ah
Jmenovitý odběr proudu	22 µA
Maximální odběr proudu	50 mA
Detekce nízkého napětí baterií	3,3 V
Typická životnost baterií	cca 3 roky
Způsob detekce kouře	optický rozptýl světla
Citlivost detektoru kouře	m = 0,11 – 0,13 dB/m
	dle ČSN EN 14604, ČSN EN 54-7
Kategorie detektoru teploty	A1 dle ČSN EN 54-5
Rozsah poplachových teplot	+60 °C až +65 °C
Komunikační frekvence	868,1 MHz, protokol Jablotron
Maximální radiofrekvenční výkon (ERP)	10 mW
Komunikační dosah	cca 300 m (volný terén)
Rozměry	průměr 126 mm, výška 50 mm
Hmotnost bez baterií	150 g
Rozsah pracovních teplot	-10 °C až +70 °C
Průměrná provozní vlhkost	75 % RH, bez kondenzace
Splňuje	ČSN EN 14604:2006, ČSN EN 54-5:2017, ČSN EN 54-7:2018, ČSN EN 54-25:2009, ČSN EN 300 220-1,-2, ČSN EN 50130-4, ČSN EN 55032, ČSN EN 62368-1, ČSN EN 50581
Podmínky provozování	dle Všeobecného oprávnění ČTÚ č. VO-R/10
Doporučený vrut	4 x ø 3,5 x 40 mm (zapuštěná hlava)

1293-CPR-0716

JABLOTRON ALARMS a.s. prohlašuje, že výrobek JA-151ST je navržen a vyroben ve shodě s harmonizačními právními předpisy Evropské unie: směrnice č.: 2014/53/EU, 2014/35/EU, 2014/30/EU, 2011/65/EU, je-li použit dle jeho určení. Originál prohlášení o shodě je na www.jablotron.com v sekci Ke stažení.

Poznámka: Výrobek, ačkoliv neobsahuje žádné škodlivé materiály, nevyhazujte do odpadu, ale předejte na sběrné místo elektronického odpadu. Podrobnější informace na www.jablotron.com v sekci Ke stažení.